

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. november 21.

1. Változás állhat be a német kormány Kína-politikájában

Mindössze néhány héttel Olaf Scholz (SPD) vitatott november eleji kínai útját követően változás állhat be Németország Kína-politikájában. Míg október végén Scholz, az Európai Bizottság és Németország európai partnerei ellenkezése ellenére, beleegyezett a hamburgi (Németország legnagyobb és Európa harmadik legnagyobb) tengeri kikötőjébe történő kínai beruházásba, melynek keretében a kínai COSCO szállítmányozási óriásvállalat az egyik terminálban 24,9%-os részesedést vásárolt, addig az előző hét elején Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter már a kétoldalú kapcsolatok újra formálását helyezte kilátásba. Minderre azt követően került sor, hogy a miniszter megvétózta egy német chipgyár kínai kézbe történő eladását a kulcsfontosságú iparágakat potenciális biztonsági fenyegetésektől való védelmére hivatkozva.

Az Elmos chipgyártó vállalat (mely Németország egyik kisebb félvezetőgyártó vállalata és amely elsősorban az autóipar számára gyárt chipeket) közleményben jelentette, hogy a német gazdasági minisztérium hivatalosan is figyelmeztette, hogy nem engedélyezi a Silexnek, a kínai Sai Microelectronics svéd leányvállalatának, hogy 85 millió euróért megvásárolja a vállalat dortmundi üzemét. Ezzel közel egy időben a szövetségi kormány nem engedélyezte a müncheni ERS Electronic chipgyártó cég kínai felvásárlását sem.

Habeck meglátása szerint a jövőben Németországnak nyitottnak kell lennie a Kínával való kapcsolatok erősítésére, de óvatosnak kell maradnia a befektetésekkel kapcsolatban. „*Nyitott piac vagyunk. Ez azonban nem azt jelenti, hogy egy bünye piac vagyunk, ezért óvatosnak kell lennünk.*” – jelentette ki a miniszter. A német egészségügyi szolgáltatások, a félvezetők, a távközlés, az energia és a kritikus infrastruktúrák – mint például a hamburgi kikötő – azon területek közé tartoznak, ahol Németország „*szeptikusabban*” fogadhatja a jövőben a külföldről érkező befektetőket. Ezenfelül a német kormány szigorúbb álláspontot képviselhet a Kínában beruházó német vállalatok beruházási garanciáinak elbírálásakor is. Ennek első jeleként a Szövetségi Gazdasági és Éghajlatvédelmi Minisztérium már tavasszal emberi jogi okokra hivatkozva megtagadta a Volkswagen-től a hitelgarancia nyújtását, mert a vállalat Hszincsiang ujjur régiójában akarta bővíteni üzemét.

Elemzők szerint a jövőbeli német Kína-stratégia három részből állhat. Egyrészt, a német kormány valószínűleg nagyobb kölcsönösséget fog követelni a beruházási szabályok és feltételek terén, másrészt korlátozni kívánja majd kínai befolyás erősödését a német gazdaság legfontosabb területein. Végül pedig ösztönözni fogja a német vállalatokat, hogy szélesítsék befektetési és beszállítói lehetőségeiket – ezáltal csökkentve a függőséget Kínától. Utóbbihoz azonban sürgősen szabadkereskedelmi megállapodásokra lenne szüksége Németországnak más potenciális partnerállamokkal – vélik a szakértők.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Olaf Scholz délkelet-ázsiai körútja

Olaf Scholz (SPD) német kancellár 4 napos ázsiai látogatáson vett részt, amelynek keretében ellátogatott többek között Vietnámba, Szingapúrba, majd továbbutazott a legfontosabb ipari és feltörekvő országok G20-csúcstalálkozójára az indonéziai Bali szigetére.

A kancellár a szingapúri konferencián kijelentette, hogy Németország Kínán kívül más ázsiai államokkal is szeretné bővíteni a kereskedelmi kapcsolatait, tekintettel arra, hogy a nyersanyagok és technológiák terén csökkenteni szeretné Kínától való egyoldalú függőségét az ázsiai és csendes-óceáni térséggel való szorosabb együttműködés kialakításával. A konferencia keretein belül fel is ajánlotta a szorosabb, bilaterális gazdasági együttműködés lehetőségét a térség államai számára. Hangsúlyozta továbbá, hogy természetesen nem akar elszakadni Kínától, hiszen az mindig fontos partner marad az ország számára, de „*a tangóhoz mindig ketten kellene*”. A Kínai Kommunista Párt legutóbbi kongresszusa azonban világossá tette, hogy Kína mennyit változott az elmúlt öt-tíz évben és Scholz szerint ezt a német gazdasági és politikai megközelítés miatt szem előtt kell tartani. Hiszen az októberi pártkonferencián újra megválasztott Hszi Csin-ping kínai elnök a kínai politikát egyre inkább a nemzeti érdekekhez igazítja.

A kancellár kijelentette, hogy a jövőbeli nemzetbiztonsági stratégiában kiemelt szerepet kap a nyersanyagok kérdése, illetve a technológiai függőségek csökkentése és ennek érdekében a kereskedelmi kapcsolatokat ki kell szélesíteni. Révén, hogy Németország így tudja biztosítani ipara számára a folyamatos biztonságos ellátási láncokhoz való hozzáférést.

Míndeközben Robert Habeck szövetségi gazdasági miniszter Szingapúrban nyilatkozatot írt alá többek között az energiaágazatban és az innovációban történő szorosabb bilaterális együttműködésről. Egyúttal a német kormány megállapodást tervez Indonéziával a délkelet-ázsiai ország energetikai átállásának támogatására.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Teljes egészében meg kell ismételni a Berlieni Tartományi Parlamenti választást

Több mint egy évvel a 2021. szeptember 26-i Berlinben történt választási bakik után múlt hét szerdán a Berlin Tartományi Alkotmánybíróság a berlini tartományi választások teljes megismétlése mellett foglalt állást. A döntés ebben formában a Németországi Szövetségi Köztársaság fennállása óta példanélküli. Ludgera Selting, a Tartományi Alkotmánybíróság elnöke szerint a választás előkészítése és lebonyolítása során számos súlyos választási hiba történt, amelyek megsértették az általános, az egyenlő és a szabad választás elvét és amelyek ennek értelmében hatással voltak a tartományi parlament összetételére és a mandátumok elosztására. A számos rendellenesség egyértelmű fennállása miatt az Alkotmánybíróság már a 2022. szeptember 28-i szóbeli meghallgatáson is egyértelműen a választások teljes megismétlését helyezte kilátásba, így az erről szóló mostani döntés számított meglepetésnek.

A 2023. február 12-re kiírt (ismételt) választás új erőviszonyokat eredményezhet a Berlieni Tartományi Parlamentben, ami a jelenlegi közvéleménykutatási adatok alapján a mostani Vörös-Vörös-Zöld (SPD-Baloldal-Zöldek) kormány végéhez és egy új koalícióhoz felállításához vezethet. Egyúttal a

februári választási eredmények a szövetségi kormány (SPD-Zöldek-FDP) politikájával szembeni véleménynyilvánítással is felérhetnek majd.

A megismételt választások háttérében az áll, hogy 2021. szeptember 26-án, a Bundestag választásokkal egyidőben került sor egy népszavazásra, a Berlieni Tartományi Parlament (Abgeordnetenhaus), valamint a berlini tizenkét Kerületi Tanács tagjainak megválasztására is. A voksolást eljárási hibák és törvénysértések egész sora kísérte – többek között hibás vagy hiányzó szavazólapok kerültek kiosztásra, a szavazóhelyiségek közül többet ideiglenesen bezártak, majd tovább tartották nyitva, egyes esetekben pedig elegendő szavazólap hiányában a választók a szavazóhelyiségekben sietve lemásolt szavazólapokon kellett hogy szavazzanak. Mindezen körülmények a szavazóhelyiségek előtti hosszú sorok kialakulásához vezettek.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Elkészült az első németországi LNG-terminál kikötője

A németországi nagyberuházások kivitelezési idejéhez viszonyítva rendkívüli gyorsasággal, valamivel több mint fél év alatt elkészült és kedden meg is nyílt az első cseppfolyósított földgáz (LNG) kikötő az alsó-szászországi Wilhelmshafenben. Körülbelül egy hónap múlva egy speciális hajó, egy úgynevezett úszó tároló és újragázosítási egység (Floating Storage and Regasification Unit, FSRU) fog érkezni a kikötőbe, majd jövő év január közepétől tartályhajókon érkezik a cseppfolyósított gáz Németországba – derül ki a Niedersachsen Ports, az Alsó-Szászország tulajdonában lévő kikötőüzemeltető kedden közzétett közleményéből.

„Helyes volt a korai döntés, hogy Wilhelmshafent választottuk az LNG-import csomópontjának” – mondta Olaf Lies (SPD), Alsó-Szászország gazdasági minisztere a megnyitón. Christian Meyer (Zöldek), Alsó-Szászország környezetvédelmi minisztere szerint az új kikötő nagyban hozzájárul a tartomány és Németország ellátásbiztonságához. Ugyanakkor elmondta, hogy csökkenteni kívánják a fosszilis tüzelőanyagok, köztük a földgáz behozatalát. „A cél az, hogy a lehető leggyorsabban átálljunk a klímasemleges zöld gázokra, és Wilhelmshafent a zöld hidrogén és a megújuló energiák északi-tengeri importjának központjává tegyük” – hangsúlyozta Meyer.

A szövetségi kormány 2023-ig végéig összesen hét ilyen úszó terminál fejlesztését tűzte ki célul annak érdekében, hogy diverzifikálja gázszállításait és enyhítse függőségét az oroszországi gázszállításoktól.

Ezen eseménnyel párhuzamosan a német földgáztárolók töltöttségi szintje elérte a 100 százalékot. Ennek fényében a tárolókapacitások üzemeltetői optimisták a következő hónapokkal kapcsolatban és bizonyosak, hogy Németország „jól átvészeli a telet”. Bár a gázhiányt „még nem lehet teljesen kizárni”, de a jelenlegi időjárási előrejelzések alapján ez „rendkívül valószínűtlen” – tették közzé az üzemeltetők. Még optimistábban tekintenek a 2023/2024-es télre, hisz a cseppfolyósított földgáz jövőre „nagy mennyiségben” áll majd az EU belső piacán rendelkezésre – utalva itt a januárban és az azt követően üzembe helyezendő LNG-terminálokra.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

5. Új elnököt választott a Junge Union, a CDU ifjúsági szervezete

Hétvégén tartotta kongresszusát (Deutschlandtag) a Junge Union (JU), a Kereszténydemokrata Unió ifjúsági szervezete, Európa legnagyobb politikai ifjúsági, valamint a világ legnagyobb demokratikus politikai ifjúsági szervezete. Az eseményen beszédet mondott Hendrik Wüst (CDU), Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke és Friedrich Merz, CDU elnök és Bundestag-frakcióvezető is. Előbbi beszédében tétovázással vádolta a kancellárt, és hangsúlyozta, hogy a jelzőlámpa-koalíció pártjai (SPD-Zöldek-FDP) a válság idején szükséges kohézió helyett folyamatosan egymással marakszanak. Egyúttal felszólította a szövetségi kormányt, hogy tegyen engedményeket a polgári juttatás (Bürgergeld) körül kialakult vitában. *„Azét várjuk ettől a kormánytól, hogy tegyen egy lépést, egy nagy lépést felénk, ha az elkövetkező napokban és hetekben közös megoldást akarunk találni erre az úgynevezett polgári juttatásra”*. Merz ezenfelül beszélt még a munkaerőpiaccal, az energiaellátással és az éghajlatvédelemmel kapcsolatos kereszténydemokrata elképzelésekről is. *„Nem akarom, hogy Németországban bárkinek is kétségei legyenek afelől, hogy a CDU/CSU-ban komolyan vesszük ezeket a kérdéseket”* – mondta a politikus. Markus Söder, Bajorország miniszterelnöke és a CSU elnöke a tavalyi kongresszushoz hasonlóan idén sem szólalt fel, mindössze egy videóüzenetet küldött a résztvevőknek.

A rendezvényen Johannes Winkel személyében új elnököt választott magának a szervezet. A 31 éves jogász korábban a JU észak-rajna-vesztfáliai vezetője volt, most 305 szavazatból 260 szavazattal egyedüli jelöltként választották szövetségi elnöké. Elődje, Tilman Kuban három és fél év után volt kénytelen átadni a stafétát, miután betöltötte a 35 éves korhatárt. Beszédében Winkel Németország deindusztrializációjára figyelmeztetett. Véleménye szerint a CDU-nak kell lennie annak a pártnak, amely Németországot klímasemleges ipari országgá teszi. Egyúttal támadta a Letzte Generation (Utolsó Generáció) aktivistáit is, akik inkább ártnak, mintsem használnak az éghajlatvédelem társadalmi elfogadottságának.

Összességében Winkel beszéde – csakúgy, mint Friedrich Merzé és az előző kongresszusok hangvételéhez viszonyítva az egész rendezvény – egy visszafogott, néha elgondolkodtató és nyugodt beszéd volt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Kevés uniós támogatás mutatkozik egy új, az EU és az USA közötti kereskedelmi egyezmény, megkötésére irányuló német kezdeményezésre

Az Ukrajna elleni orosz agresszió következményeként kialakuló európai energetikai és gazdasági krízis, valamint a Kínával való, hosszútávon bizonytalanná váló kereskedelmi kapcsolatok hatására a német kormány újból kezdeményezné az EU és az USA közötti Transzatlanti Kereskedelmi és Beruházási Partnerségről (TTIP) szóló szerződés megkötését, amelyre 2017-ben végül a Donald Trump amerikai elnök hivatalba lépését követően megváltozó amerikai külgazdasági prioritások eredményeként nem került sor. Elsősorban az FDP és az SPD szorgalmazására a német kormány megállapodott arról, hogy Németország kezdeményezni fogja a megállapodás valamilyen formában való megkötésének napirendre vételét Brüsszelben. Ugyanakkor a tárgyalások megújítására irányuló német törekvésnek látszólag kevés esélye van a sikerre – még az üzleti élet képviselői is szkeptikusan nyilatkoztak annak lehetséges megvalósításáról. Ezt látszik alátámasztani az Európai Bizottság

hivatalos álláspontja is, mely szerint egy új TTIP megkötésével kapcsolatos tárgyalások megkezdése jelenleg nem időszerű.

Nagyobb esély mutatkozik ezzel szemben a 2021 júniusában életre hívott Kereskedelmi és Technológiai Tanács (TTC) tartós és eredményes fenntartására. A TTC célja az EU és az USA közötti együttműködés erősítése a stratégiai gazdasági területeken. Mára a platform jelentősége felértékelődött és az EU és USA közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének egyik fontos mozgatórugójává vált az Európai Bizottság szerint.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

Sokak számára zavaró a rekordszámú 736 mandátum, amely a Bundestagot a világ legnagyobb szabadon választott nemzeti parlamenti kamarájává teszi. Gyakran illetik kritikával a túllógó és kompenzációs mandátumok bonyolult rendszerét, a többségi választójog elemeinek gyenge megjelenését, valamint ritkán megfelelően értelmezett alapmandátum kitételeit. Különösen sok kérdés merült fel azt követően, hogy törvénysértések egész sorozata kísérte a berlini választóközrökben a Bundestag választásokkal egyidőben, 2021. szeptemberében, megrendezett berlini tartományi parlamenti és kerületi tanácsi választásokat. Mindezek fényében különösen nagy örömeinkre szolgál, hogy **2022. december 1-jén 18.00 órától az MCC Scruton Kávézóban** üdvözölhetjük a német választójog kiemelkedő szakértőit **Prof. Dr. Oliver W. LEMBCKÉT**, a Bochumi Ruhr-Egyetem politikatudományi professzorát és **Marcel LUTHÉT**, a Good Governance Szakszervezet szövetségi elnökét „**A német választási jog az elméletben és a gyakorlatban**“ című előadás és **pódiumbeszélgetés** keretében.

Regisztrációhoz 2022. november 28-ig kattintson [ide](#).

Az aktuális biztonságpolitikai kihívások, a magyar-német katonai együttműködés, valamint a Honvédség és a Bundeswehr előtt álló feladatok voltak a középpontban az MCC Magyar-Német Intézetének november 9-i győri, német nyelvű rendezvényén, melyen Hajnik László védelempolitikáért felelős helyettes államtitkár és Wolf Illner alezredes, a Magyar Honvédség főparancsnokának katonai főtanácsadója voltak a vendégeink.

Rendezvénybeszámolóért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetője volt az Ultrahang című műsor vendége, aki arról beszélt, hogy Németország az orosz-ukrán háborút követően jelentős hadseregfejlesztésbe kezdett. Szó esett ezenkívül a német fegyverkezés mértékéről, a hadsereg állapotáról és kihívásairól, a német gazdasági helyzetről és az energiakérdésekről is.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Ultrahang Youtube-csatornájára](#).

Prof. Dr. Heinz Theisen politológus, a Magyar-Német Intézet meghívott vendége a Kossuth Rádiónak Vasárnapi újság című műsorának adott interjújában beszélt arról, hogy miért kell Európának önmagát korlátoznia.

A teljes interjú meghallgatásához (8.30-tól) kattintson a [Kossuth Rádió honlapjára](#).

A vitakultúra megszűnt, és vannak bizonyos témák, így például az orosz-ukrán háború vagy a bevándorlás, ahol Németországon kívül szabadabban lehet megnyilvánulni - mondta el a növekedés.hu-nak Heinz Theisen német politológus új könyvének magyarországi bemutatóján.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Növekedés.hu honlapjára](#).

Legújabb könyve megjelenése alkalmából volt a Matthias Corvinus Collegium városi rendezvényének vendége Heinz Theisen politológus. Az előadás és pódiumbeszélgetés szervezője az MCC Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért, valamint az MCC veszprémi képzési központja voltak.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Veszprém Megyei Hírportál honlapjára](#).

Jövőre megszűnhet a munkanélküli segély Németországban- szemlézte a Berliini Gyorst, a Magyar-Német Intézet heti, magyar nyelvű hírlevelét a Vasárnap.hu.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

„Miért önérvényesítés Magyarország politikája a globális környezetben?” címmel jelent meg Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatójának írása a Mandinerben.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

A német-magyar védelmi együttműködésekéről és a jelen biztonságpolitikai kihívásairól tartottak kerekasztal-beszélgetést a Mathias Corvinus Collegium győri központjában. Hajnik László, védelempolitikáért felelős helyettes államtitkár és Wolf Illner alezredes, a Magyar Honvédség főparancsnokának katonai főtanácsadója vitatták meg a főbb kérdéseket, Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetőjének moderálásával.

A rendezvény összefoglalóját a [Győr+ honlapjára](#) kattintva olvashatja el.

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu